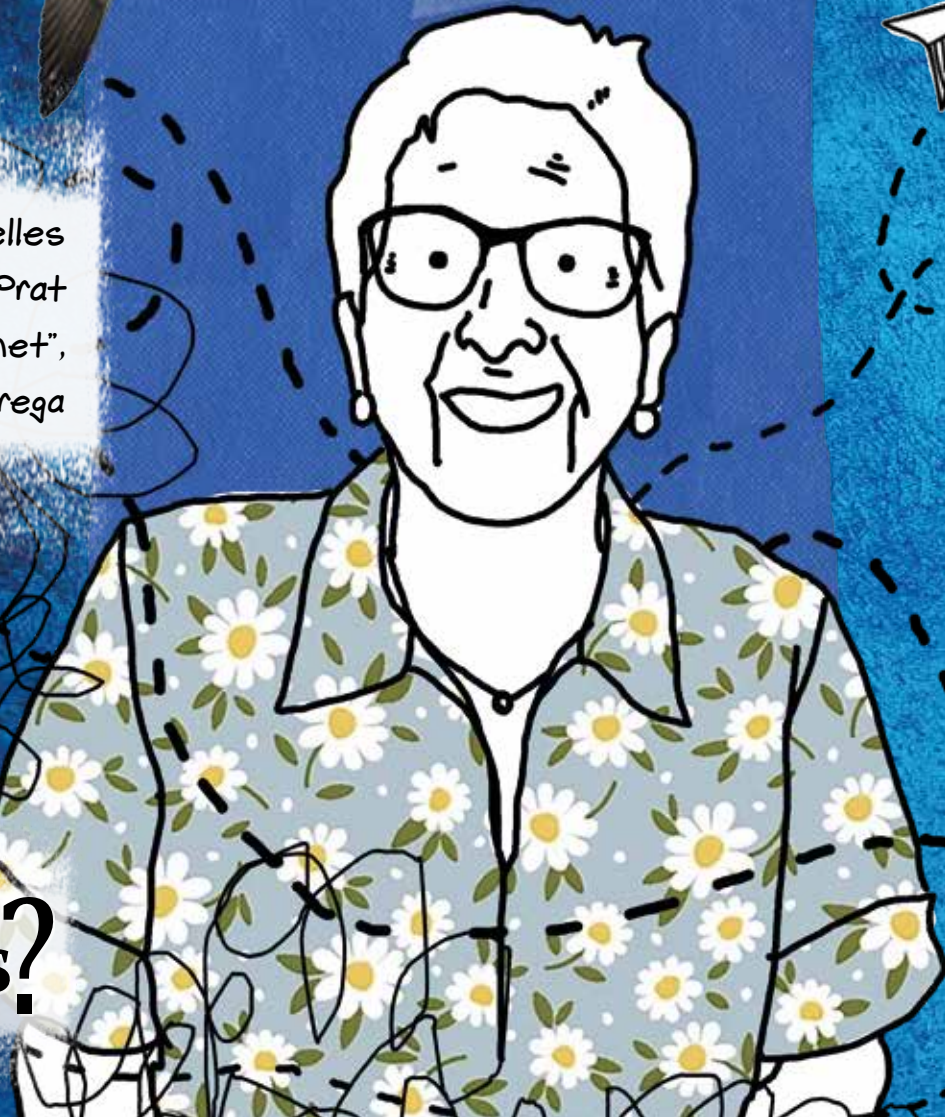

Rosita Purgimon Gabernet

Empresària

Mariona Solé Canyelles
i Carla González Prat
Il·lustracions "Locigronet",
David Aguilera Fàbrega

**on són ?
les dones?**
targarines

On són les dones?

t a r g a r i n e s ■

On són les dones targarines? és un projecte que vol donar a conèixer dones de Tàrraga que, tot i haver tingut una vida professional i personal plena d'èxits, s'han mantingut en l'anonimat. Aquesta col·lecció vol reconèixer-ne els mèrits i compartir les seves històries.

Rosita Purgimon Gabernet

Empresària

Tàrraga, 6/6/1927

Va estudiar peritatge mercantil a l'Escola de Comerç de Barcelona. Es va casar l'any 1953 i va tenir un fill i una filla, la Magda i el Josep Maria. Filla de Carme Gabernet Bosch i Ramon Purgimon Cornellana. El seu pare va ser el primer delegat de la Mutua General de Seguros a Tàrrrega, allà cap a l'any 1930; d'ell heretà el negoci quan tenia quaranta anys i es convertí en la primera dona delegada de la mütua a la província de Lleida. Tot el dia visitaven cases a fi de contractar assegurances. Quan hi havia una incidència i necessitaven els seus serveis, havia d'agafar el cotxe —cosa que no feia mai sola— i anar on fos: a una granja, on hi hagués hagut un incendi o una inundació, o fins i tot a buscar unes gallines que s'haguessin escapat, o bé a alguna carretera on s'hagués produït un accident... La feina li va permetre conèixer molta gent i recórrer tot el món: va fer més de vint-i-cinc viatges, fins i tot la volta al món. Als inicis de l'Escola Alba, en fou la presidenta durant onze anys, ja que havia estat una de les fundadores del projecte de l'Associació Alba. També va col·laborar amb el Club Natació, on va jugar la seva filla. Va treballar a la mütua fins que es va jubilar amb seixanta-cinc anys, però, tot i haver-se retirat, encara hi va cada matí per recordar amb il·lusió els seus anys al negoci.

Rosita

Purgimon

Gabernet

Em dic Carla, tinc dotze anys acabats de fer i aquest any he començat primer d'ESO.

Avui, a classe, la nostra tutora ens ha dit que faltaven dos mesos pel Dia Internacional de les Dones, i que aprofitaria aquesta ocasió per fer el treball del segon trimestre.

—Buf, quin pal, un altre treball! Amb la feinada que tinc...
—és el primer que m'ha vingut al cap.

Però, tot seguit, ens ha explicat que el treball consistia a escriure un conte sobre una dona de la nostra ciutat i que ho podiem fer en grup.

—Ah! Això ja pinta millor —he pensat—. M'agrada investigar i també treballar amb la Noa i l'Elna, encara que a vegades discutim, però acabem posant-nos d'acord.

És l'hora del pati i mentre esmorzem parlem del treball que ens han encomanat.

De sobte, em poso a riure inesperadament i els dic:

—M'he emportat la carmanyola de la Isona, la meua germana petita, i a dins hi ha un avió de paper!

Pugem rient i animades cap a classe, fent volar l'avió i quedem que ja parlarem per WhatsApp.

Carla

NOA

isona

elna

A casa, els missatges de mòbil són ràpids i els nostres dits no paren de teclejar.

—Quina dona podem fer? Heu llegit la llista que ens ha donat la profe? —diu la Noa.

—A mi m'agrada la Rosita Purgimon Gabernet. Estic al·lucinada! Quina vida més interessant! —els dic—. Us sembla bé a vosaltres?

Veig a la pantalla dues emoticones de «m'agrada» i estic contenta.

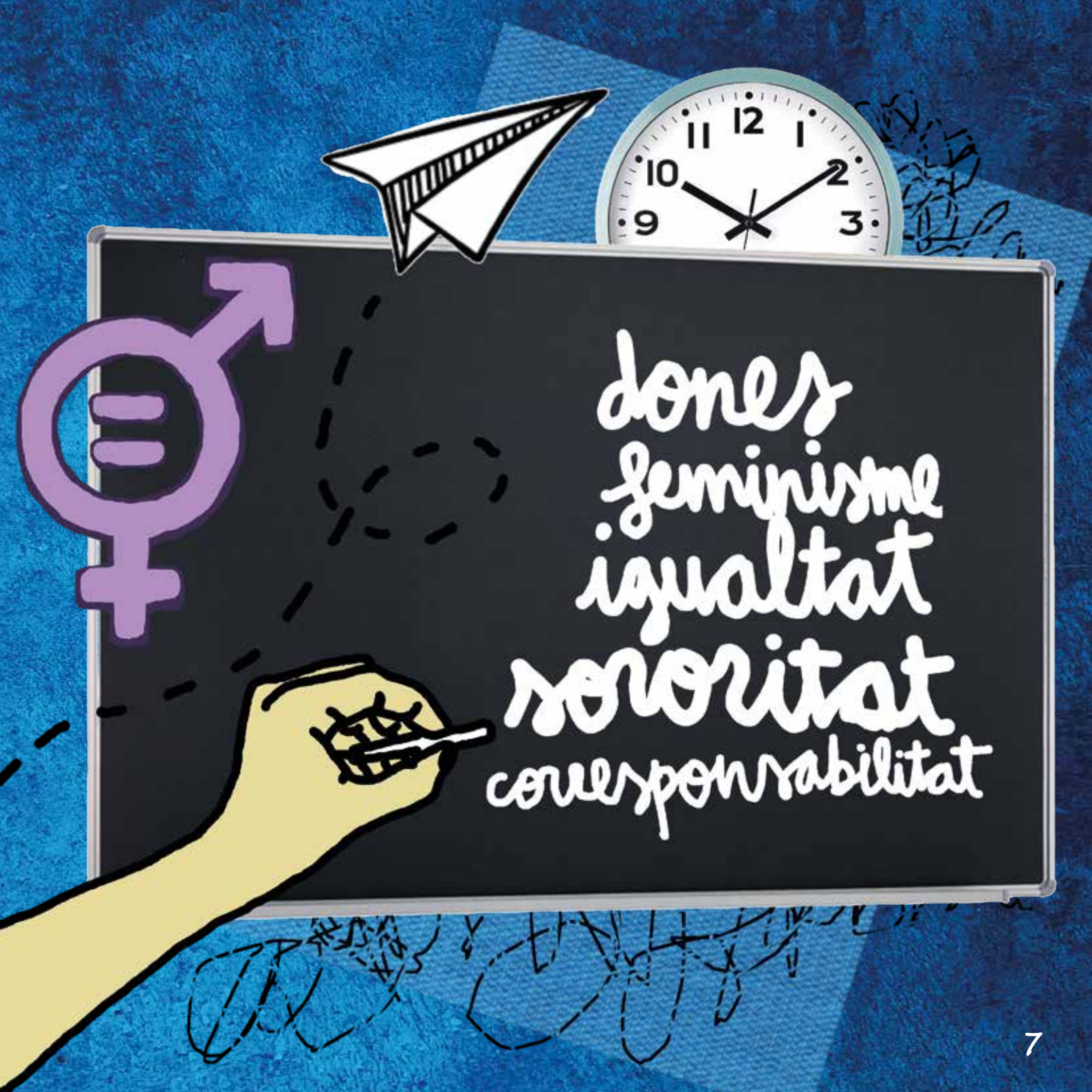
—Serà guai fer aquest treball! Per on podem començar? —afegeix l'Elna.

Silenci total... cap missatge... totes pensem...

—Tinc una idea! He llegit que ha viatjat molt... Recordeu l'avió de paper de l'altre dia a l'esmorzar? Fem una videotrucada i en parlem?

Acabem la videotrucada amb moltes idees, amb ganes de posar-nos a treballar i d'anar a parlar amb ella.

dones
feminisme
igualtat
resorcitat
corresponsabilitat

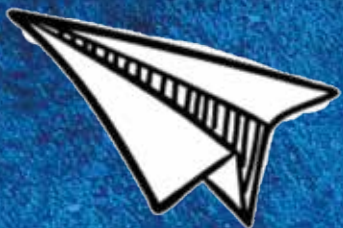
Uns dies després anem a la Mútua. La Rosita, ja des del primer moment, ens captiva a les tres.

Ens rep amb una gran rialla als llavis i una safata de pastissets, que ens fan oblidar els nervis del primer moment.

Per començar, li ensenyem l'avió de paper de la Isona i li diem:

—Hem llegit que una de les coses que més li ha agradat és poder viatjar i fer la volta al món. Per això, nosaltres avui li portem un avió de paper, per fer juntes un vol imaginari al voltant de la seva vida.

simpática
afectiva
empática
oberta
amable

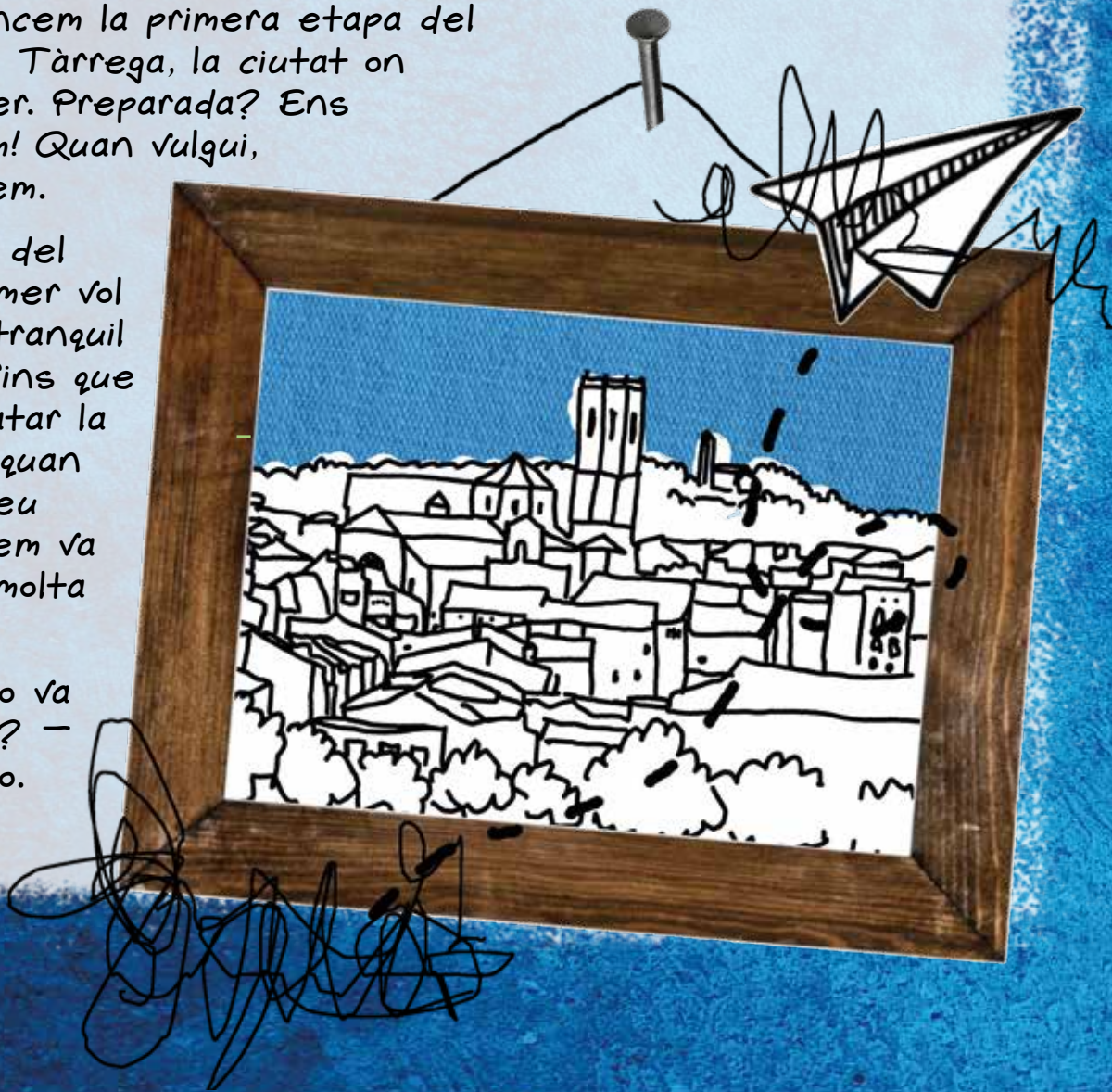
Ens somriu i ens diu que li agradarà molt fer aquest viatge juntes.

Obrim la gravadora i dic emocionada:

—Comencem la primera etapa del viatge a Tàrrrega, la ciutat on va néixer. Preparada? Ens enlairem! Quan vulgui, l'escoltem.

—L'inici del meu primer vol va ser tranquil i bonic fins que va esclatar la guerra, quan tenia deu anys, i em va quedar molta por...

—Com ho va superar? —pregunto.

-El meu pare i la meua mare van pensar que el millor que podien fer era ajudar-me i preparar-me per al demà. Eren molt avançats en aquells temps... Em van posar interna en un col·legi de Premià de Mar per estudiar-hi peritatge mercantil, és com si ara diguessis... mmm... empresarials. Sabeu, érem

molt poques noies...

i avui encara ens veiem. Va ser una

etapa fabulosa de noves amistats i molts aprenentatges. Així,

doncs, em vaig fer gran i vaig haver de madurar sense adonar-me'n....

Una bona preparació per a la vida... -ens ho explica tot molt emocionada.

aprenentatge
valor
maduresa
amistat
superació

Superades les turbulències, l'avió prossegueix el seu vol...

L'avió té problemes greus en un aleró...

—Què va passar? —pregunta la Noa.

—El meu pare va morir de sobte i em va tocar passar al davant de la Mútua. El meu marit havia marxat i em vaig quedar sola amb un fill, el Josep M., i una filla, la Magda, la meua mare i una tieta. Llavors, la mare em va dir: «Si traiem i no posem, no en quedarà.» I vaig pensar, doncs té raó, i em vaig posar al capdavant de la Mútua.

—Que valenta! Una dona dirigint una agència d'assegurances en aquells temps? —afegeix l'Elna, tot reparant l'ala avariada de l'avió...

—Si —diu pensativa—, era tota una aventura posar-me a fer pòlisses i assegurances... Amb tot, jo tinc molt caràcter i m'agrada sortir-me'n de tots els obstacles —diu rient—; si no ho sabia fer, no deia res, em posava darrere el taulell i escoltava per aprendre.

—O sigui —dic jo—, que de mica en mica es va anar convertint en tota una dona de negocis.

—I tant! Vaig aprendre a pilotar l'avió amb un somriure davant les dificultats, a observar i preguntar, a liderar i dirigir enmig d'homes, i treballar tot compaginant la família i la feina.

Dominant el timó i amb nou impuls potent i segur, el vol va trobant l'equilibri i velocitat adequats...

responsabilitat
optimisme
carisma
resilient
fortalesa

-Segur que en un vol tan llarg té algunes anècdotes
-li diu l'Elna mentre anem menjant alguna galeta amb xocolata.

-Ha, ha, ha! I tant... Hi va haver una vegada que vam estar tota la nit buscant gallines vora Belianes perquè un camió havia bolcat i s'havien escapat...

-Vostè?! -dic jo, al·lucinada.

-Si... Abans, quan hi havia un accident, ens demanaven a qualsevol hora del dia o la nit.

»Recordo també una nit que em vaig alçar cap a les tres de la matinada perquè hi havia hagut un accident. Havia mort una persona i vaig estar allà a la carretera tot el matí perquè el jutge no venia.

»Quan em cridaven, hi anava. Si hi havia un foc, també hi anava. Vull dir que era molt diferent d'ara. Era tot molt familiar i amb un tracte directe.

—Hi anava sola quan era de nit o havia de viatjar fora de la ciutat? —pregunta la Noa.

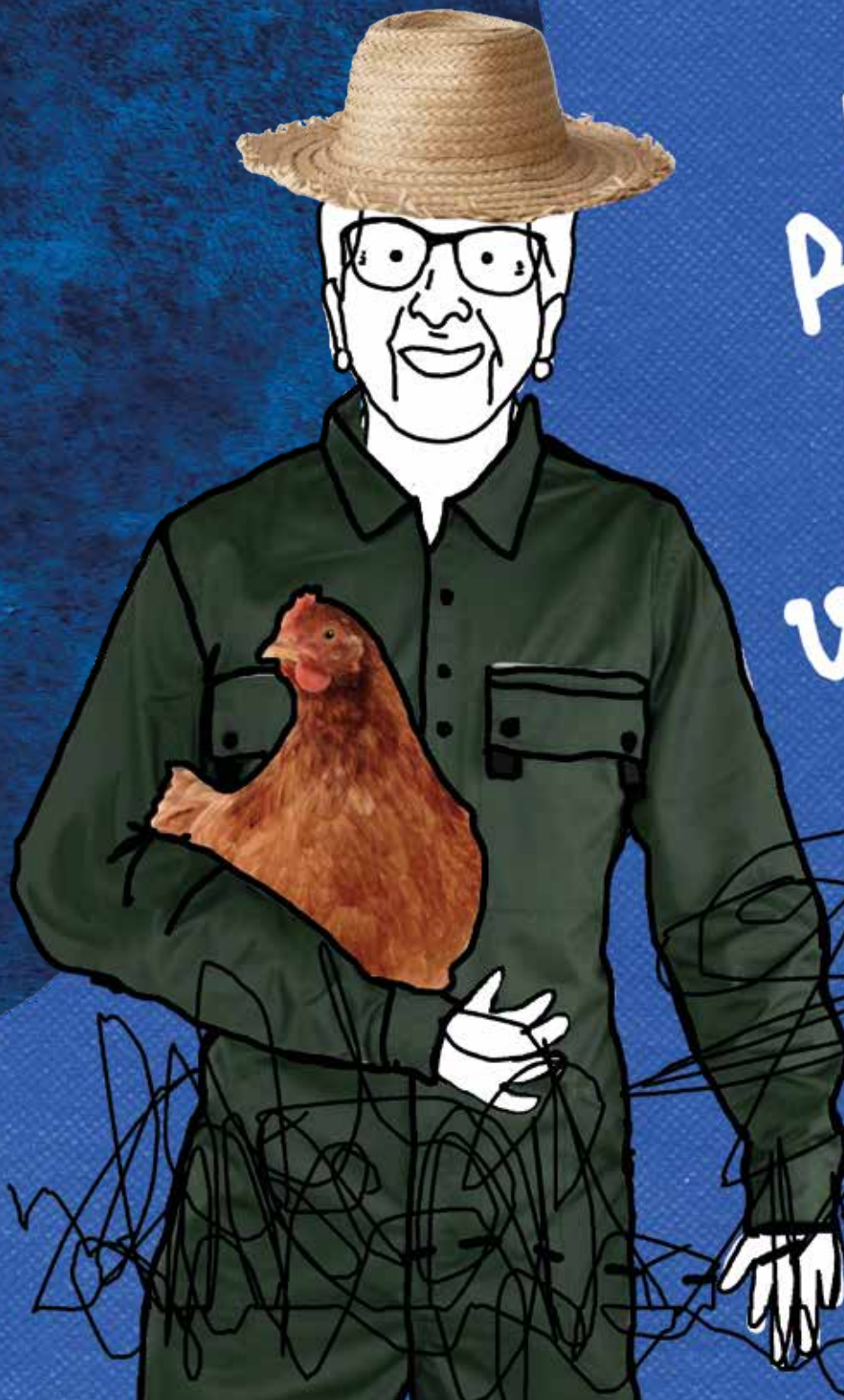
—M'acompanyaven: de nit la meua mare, de dia un matrimoni d'aquí Tàrrega, Jaume Bonastre Sanou i Regina Ortiz Mas, i a Barcelona hi anava amb la Gúmer Udi quan es tractava d'assumptes del despatx.

»Ah! No he parlat dels molts i molts viatges que he fet. Alguns van ser regal de la mútua, ja que en aquell temps donaven obsequis i regalaven viatges si havies assolit els objectius. Vaig viatjar molt i un dels que més il·lusió em va fer va ser la volta al món.

Fascinades les tres pels relats, ens ensenya amb orgull les moltes fotografies de congressos, premis, viatges, sopars... que té penjades al seu despatx, on destaca sempre com l'única dona.

Enmig d'un cel clar i resplendent, l'avió es manté majestuós i segur.

valenta
persistent
noble
adaptable
viatgera

-El vol continua...

-Va col·laborar en altres projectes? -pregunta l'Elna.

-Sí, i tant! Del que guardo molts bons records és dels meus onze anys com a presidenta de l'Escola Alba. Llavors eren els inicis del que ara és l'Associació i tot estava per fer.

-Algun record en especial? -pregunto.

-L'estima de les nenes i nens, veure'ls créixer i començar l'edifici on ara hi ha el restaurant El Gat del Rosal.

-I heu col·laborat amb més entitats o projectes? -dic.

-A tots els que em demanàvem, i si hi havia el meu fill o la meua filla, encara més. Vaig formar part de la Junta del Club Natació com a delegada de l'equip de bàsquet, que hi jugava la meua filla, i algun dia feia d'àrbitre, sense saber-ne -aquí sí que es fa un tip de riure-. Quan el meu fill i la meua filla anaven a l'Escola Pia, vaig estar a la junta, ajudant en tot el que calia.

-Hem vist que també ha col·laborat en diferents activitats... -afegeix la Noa.

-Ah, sí! Recordo que durant uns anys s'organitzava a Tàrrrega un torneig de tennis femení i em van demanar el meu suport. I el mateix amb moltes altres activitats.

-Ostres! Quina vida més intensa! -diem totes.

-Sí, una vida molt plena amb el treball, com a mestressa de casa, com a mare i com a àvia. Em sento molt estimada per tots els de casa. Puc dir que he tingut una vida molt oberta i molt viscuda.

El vol conclou i aterrem suaument. Un vol meravellós que les quatre sempre recordarem.

Finalment, ens acomiadem, li donem les gràcies dient-li que viatjar juntes ens ha agradat moltíssim i li prometem tornar amb el seu conte acabat.

A classe donem el treball a la profe. Estem contentes de com ha quedat.

Passats uns dies, ella ens proposa que participem en un concurs de la nostra ciutat, perquè el conte li ha agradat molt.

Quina emoció! El vol no ha acabat, l'avió prossegueix el seu rumb...

sausage
colaboradora
alegre
livre
generosa

dones
feminisme valenta
igualtat persistent
serenoritat noble
coresponsabilitat adaptable
simpàtica viatgera
afectiva saviesa
empàtica col·laboradora
oberta alegre
amable lliure
aprenentatge
valor generosa
maduresa carisme
amistat resilient
superació fortalera
responsabilitat
optimisme

Rosita
Purgimon Gabernet

Aprenem noves paraules amb la Rosita

Assegurança. Contracte amb una companyia que, a canvi de pagar-li una quantitat de diners, ens ajudarà si es pateix un accident, un robatori o una altra desgràcia.

Carisma. Capacitat de certes persones per guiar i inspirar.

Comptabilitat. Conjunt dels comptes d'un negoci, d'una empresa o d'una persona, que serveix per saber els diners que es paguen i que es cobren.

Corresponsabilitat. Responsabilitat compartida.

Empatia. Capacitat per posar-se en el lloc de l'altra persona i entendre el que li passa o el que sent.

Feminisme. Moviment social que té com a finalitat aconseguir la igualtat de la dona respecte a l'home en tots els àmbits de la vida.

Mútua d'assegurances. Entitat que cobreix les assegurances.

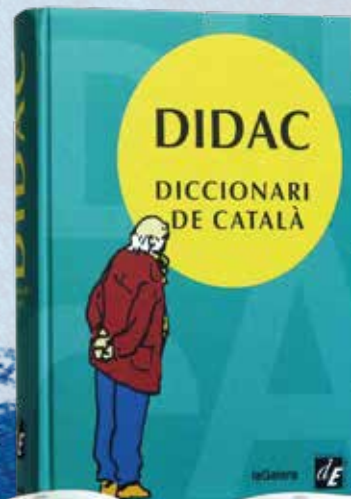

Aprenç noves paraules amb la Rosita

Peritatge mercantil. Estudis sobre economia de l'empresa que s'impartien a les escoles de comerç. L'edat d'accés eren els catorze anys, havent cursat batxillerat. Els estudis duraven tres cursos acadèmics. Entre les seves funcions es troba la d'encarregar-se de la comptabilitat d'una empresa o d'un negoci.

Persistir. Una persona persisteix en una cosa si la continua fent o defensant i no canvia d'actitud.

Resiliència. Capacitat d'una persona per sobreposar-se a una situació desfavorable.

Altres coses interessants

Associació Alba. Entitat creada l'any 1975 amb l'ajuda i el suport de diferents famílies, treballadores i treballadors de l'àmbit social. Van començar, concretament, creant una escola per a persones amb discapacitat.

Club Natació. Entitat esportiva fundada l'any 1945, quan un grup de joves formen un col·lectiu esportiu per gaudir i refermar especialment les activitats aquàtiques. Les primeres juntes van ser molt actives i van aconseguir força associats i participants, fet que va permetre obrir diferents seccions: bàsquet, hoquei sobre patins, ciclisme, halterofília, tennis taula, voleibol i atletisme.

Escola Superior de Comerç de Barcelona. Entitat docent inaugurada l'any 1872 i dedicada al seguiment dels comptes de les empreses.

Fòrum Femeni d'Opinió. Entitat targarina fundada l'any 2006 per un grup de dones de tendències diverses, diferents edats, professions i ideologies, amb l'interès comú de construir un espai de diàleg i comunicació que promogui canvis en la nostra realitat més propera.

Qui era

Jaume Bonastre Sanou (1894-1990). va ser un taxista molt conegut i apreciat a Tàrrega i amic de la família de la Rosita. Al llarg de la seva vida i exercint la seva professió va ajudar moltes persones de qualsevol classe social. També va col·laborar en la creació de l'Orfeó Nova Tàrrega sent-ne integrant i va ser un dels promotors de l'Ateneu.

Gümer Udi Marsol. és una advocada targarina d'origen aragonès que va treballar durant vint-i-nou anys a la Mutua General de Seguros. Posteriorment i durant vint-i-set anys exercí com a advocada. Ha format part del Club Natació Tàrrega, el Club Tennis Tàrrega, el moviment escolta i el Centre Cultural. Va pertànyer al primer ajuntament democràtic targarí, on era l'única regidora. Membre fundadora de Fòrum Femení d'Opinió.

Rosita Purgimon Gabernet

© del text *Mariona Solé Canyelles i Carla González Prat*

© de les il·lustracions "Locigronet", *David Aguilera Fàbrega*

© del disseny i la maquetació *Ester Gasol Dea _ Onart fotografia i disseny*

© d'aquesta edició *Ajuntament de Tàrrrega*

Correcció d'estil i ortotipogràfica: *Albert Lavila Segura*

Idea original: *Mireia Fontanet Viladot*

Coordinació editorial: *Mireia Fontanet Viladot i Sònia Sans Carrera*

DL L 678-2022

Tàrrrega, desembre de 2022

Ho edita:

Ajuntament de
Tàrrrega

Regidoria de
Polítiques d'Igualtat

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars. Si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra, us podeu adreçar a l'editor.

Titols editats

Alba Güell Roca, mestra i activista cultural

Pilarin Minguell Pont, actriu, periodista i locutora radiofònica

Maria Bernades Guardiola, llevadora

Josefina Vidal Morera, poetessa i política

Olga L. Pijoan, artista plàstica conceptual

Rosina i M. Teresa Pera Güell, llibreteres

Dúnia Lorda Vidal, il·lustradora i pintora

Palmira Puig Ximénez, Fotògrafa

Pròxims Titols

Maria del Valle Macias González, bloguera i escriptora

Rosita Purgimon Gabernet, Empresària (Tàrrrega, 06/06/1927).

Filla de Carme Gabernet Bosch i Ramon Purgimon Cornellana. Durant la seva infantesa va viure els durs anys de la Guerra Civil. Després la van enviar interna amb la seva germana, Mari Carmen, a un col·legi de monges a Premià de Mar. En aquells quatre anys va estudiar peritatge mercantil a l'Escola de Comerç de Barcelona. Es va casar l'any 1953 i va tenir una filla i un fill, Magda i Josep Maria. El seu pare va ser el primer delegat de la Mutua General de Seguros a Tàrrrega, allà cap a l'any 1930. Quan Rosita tenia quaranta anys, el seu pare va morir d'un infart i ella es va quedar sola, amb els fills petits, la mare i la tieta. Amb l'ajuda de la gent de la mútua i la clientela, Rosita es va quedar amb el negoci i es convertí en la primera dona delegada de la mútua a la província de Lleida. Tot el dia visitaven cases a fi de contractar assegurances; sempre va tenir l'assistència de la mare i la tieta, que la van ajudar tant a la feina com a casa. Quan hi havia una incidència i necessitaven els seus serveis, havia d'agafar el cotxe —cosa que no feia mai sola— i anar on fos: a una granja, on hi hagués hagut un incendi o una inundació, o fins i tot a buscar unes gallines que s'haguessin escapat, o bé a alguna carretera on s'hagués produït un accident... La feina li va permetre conèixer molta gent i recórrer tot el món: va fer més de vint-i-cinc viatges, fins i tot la volta al món. Una vegada va rebre un homenatge a Cuba perquè va ser la mútua que tingué la producció més alta de tota Espanya. Sempre ha col·laborat amb les associacions que li ho han demanat, sobretot si era per ajudar la canalla. Als inicis de l'Escola Alba, en fou la presidenta durant onze anys, ja que havia estat una de les fundadores del projecte de l'Associació Alba, la proposta que més l'ha marcada i més satisfacció li ha donat. També va col·laborar amb el Club Natació, on va jugar la seva filla. Va treballar a la mútua fins que es va jubilar amb seixanta-cinc anys, però, tot i haver-se retirat, encara hi va cada mati per recordar amb il·lusió els seus anys al negoci.